

Pääsiäisen psalmeissa on tuttu jae: "En minä kuole, vaan elän ja julistan Herran töitä." En kuole, vaan elän.

On merkittäviä ja merkillepantavaa, että ensimmäiset evankeliumin airuet lähtivät liikkeelle haudalta, ilosanoman itkun tyysijasta. Kaiken järjen mukaan hauta oli kaiken loppu, viimeinen piste, masennuksen, luopumisen, toivon heittäminen paikka. Ja kuitenkin tuosta kaikkein toivottomimmasta tilanteesta avautui Jumalan uusi maailma. Pisteestä ilmaantui kaksoispiste, uusi alku.

Minua on jotenkin koskettanut ajatus siitä, että synkkyiden ja kuoleman keskellä käsittämättömällä tavalla loistaa Jumalan mahdollisuuksien aurinko, että kaiken menettämisen, häviämisen ja lopullisen tappion edessä välähtää odottamatta, arvaamatta uusi kirkkaus. Ehkä syynä on se, että elämässä voi niin monella tavalla kokea olevansa kuin haudalla: pettymässä, luopumassa, itkemässä, tyhjänä ja toivottoimana.

Pitkäperjantain tapahtumien jälkeen ei inhimillisesti katsoen ollut enää paljon odotettavissa. Kuitenkin tapahtui kolmannen päivän aamun ihme. Jumalan suvereeni teko, ei yhdenkään ihmisen aikaansaannos. Silloiselta puutarhahaudalta palasivat eri-

laiset ihmiset. Inhimillisesti katsoen ei se joukko, jonka välitetäviksi ylösnousemussanoma uskottiin, ollut häppöinen: haudalta lähti Maria Magdaleena, jonka menneisyyttä oli aiheellista pitää jokseenkin epäilyttävänä, sieltä kiiruhti myös Pietari, tosin innokas, mutta kiivasluontoinen, pelkuri ja kieltäjä, eikä Tuomaankaan, sittemmin apostolin ennakoasenteissa ollut kehumista.

Mutta ei Maria joutanut muistelemaan menneitä eikä Pietari piinaamaan itseään kukonlaululla sen paremmin kuin Tuomaankaan epäilyksillään, kun heille aikanaan paljastui ylösnousemussanoman suuruus ja riemullisuus. Se valtasi heidät, se teki heistä uusia ihmisiä, se motivoi, innosti, kannusti ja kantoi. Ei noista ihmisistä omassa varassaan olisi ollut mihinkään.

On merkittäviä ja merkillepantavaa, että evankeliumin kirkkaus on suurimmillaan silloin, kun ihmisessä itsessään ei ole mitään, kerrassaan mitään. Omien mahdollisuuksiensa haudalla saa kokea Jumalan mahdollisuuksien ylösnousemuksen. Eikö se toistu yhä edelleen? Emmekö

marioina, pietareina, tuomaina yhä uudelleen saa nähdä, miten "pilvumuurista valo välähtää"?

En kuole — en vaikka elämäni jäytää synty, kristinopin niin osuvasti erittelemänä: aistillisuutena, maailmallisuutena, itsekkyytenä ja ylpeytenä. En kuole, vaikka huomaan toistuvasti käyväni kieltäjä-Pietarin askelissa. Epäilyksiinkin en kuole. En kuole — vaan elän, kunhan vain kaikkini pysyn puutarhahaudan ihmeellisessä kirkkaudessa, kunhan huuliltani — ja syvältä sisimmästani — eivät syvältä kuole sanat: "Oi, sinä kaikkein armollisin, ristiinnaulittu Herra, Jeesus Kristus".

En kuole, vaan elän ja julistan Herran töitä. Julistan Herran töitä — muuhun ei olisi varaa. Muiden töistä, omista sen paremmin kuin toisten kaltaisteni, ei ole puhuttavaksi.

Herran työtä on, että pimeyteeni loistaa hänen valkeutensa. Hänen armoaan se, että yhä uudelleen, vajavaisena, innottomanakin, saan ilahtua ilosanomasta ja lähteä omien mahdollisuuksieni haudalta katselemaan miten Jumala yhä tekee suuria asioita. Herran työtä on sekin, jos

voin olla välittämässä viestiä armosta ja toivosta niille, joiden keskellä elämäni elän ja työtäni teen. Jumala elää ja vaikuttaa suuria tekoja. Niitä julistan, Herran töitä. Silloin on kaikki kohdallaan. Silloin ei kukaan ihastu — eikä vihastu — mariinaan, ei pietariin eikä tuomaaseen, vaan hämmästy Jumalan armoa. Tekijä, subjekti, on Jumala ei ihminen.

Suosikkirunoilijani Erzsébet Túrmezei on kuvannut tätä runossaan Persoonattomia verbejä:

Joskus on odotettava kauan ja sitten tulee ihme. Paljon kimaltavia pisaroita putoaa maahan.

Sataa. Pilvet tupruavat, kohisevat, vuoret puuhaavat vastausta. Jyrisee. Ja sateen takana, syyttävän salaman takana toimii hän, joka elämällä elää: lankaikkinen.

Sataa, salamoit, sataa lunta, jyrisee. Persoonattomia verbejä. Vaatimaton parvi verbien joukossa.

Jospa osaisin paljon sellaisia.

Elämäni on kyllä täynnä verbejä.

Toimin puuhaan elän menen kuljen.

Mutta hyvin tiedän: eivät ne ole persoonattomia.

Tiedän, että minä se yhä palvelen, minä hymyilen, minä tässä kirjoitan, minä näen ja tunnen.

Minä tässä kadehdin salamaa ja myrskyä, kadehdin persoonatonta verbiä.

Ilmeellistä, onnellista salaisuutta ikävöin, hymyä, palvelua, tekoa, elämää, joka ei nousisi minusta, ei peittäisi jotakuta Muuta, saattaisi minut vain alinomaan hiljaiseen nöyryyteen, että en enää minä.

Olkoon näin. Olkoon minulla päivä päivältä enemmän persoonattomia verbejä, että kaatuisin kohisevaan tahtoon!

Antakoon niitä minulle hän, joka antaa myrskylle siivet. Siunattuna sateena hän sirottakoon minuakin hajalle, pelloille.

Ja jos elämäni tipahtelisi taivaan pisaroina maahan — "Sataa", sanottaisiin taivaalle katsellen.

Kyllikki Tiensuu

Julistan Herran töitä

Hyvä kansanopistoväki!

Aluksi haluan esittää tässä Nurmeksen evankelisen opiston juhlassa onniteluni koko suomalaiselle kansanopistoliikkeelle, joka alkaneena vuonna täyttää täydet 100 vuotta. Nurmeksen evankelista opistoa on sen lisäksi syytä onnitella siitä, että opiston kannatusyhdistys on tänä päivänä tullut toimineeksi tasan 50 vuotta. Ja vielä kolmas syy onnentoivotuksiin on tämän opiston kohdalla, nimittäin se, että tänään perusoppilaksien aloittaessa kevätlukukauden työnsä ovat kaikki oppilaspaikat täynnä.

Kansanopisto kulttuurilaitoksena

Kansanopistoliikkeen pääasana on ollut aina syvästi sen kulttuuritehtävässä. Vaikka opistotyön tavoitteet ja toimintalinjat on määritelty kautta aikojen varsin väljästi, voidaan tehtävänasettelussa erottaa etukäteen tietoisesti asetettuja tavoitteita ja toisaalta opistotoiminnan kehityksessä ja sen seurauksena syntyneitä uusia toimintamuotoja.

Muutostarpeet

Kuluneen 100 vuoden aikana suomalainen elämänuoto on kokenut varsin suuren määrän muutoksia. Muutosten tahti kansanopistoliikkeen alkuaikoina ei ollut niin nopea kuin se on ollut sotien jälkeen, mutta kuitenkin kansanopistoillamme on ollut koko niiden olemassaolon ajan jatkuva tarve tarkistaa tehtäviensä sitä mukaa kun kulttuurin rakenteet ja sisältö ovat muuttuneet. Toisin sanoen kansanopistomme on joutunut toimimaan ajallisesti hyvin erilaisissa kulttuuripiireissä.

Alku maaseudulla

Alkuaskeleensa suomalainen kansanopisto otti maaseudulla. Tällöin koettiin erityiseksi ongelmaksi sivistyksellinen kuilu, joka vallitsi varsinaisen sivistyneistön ja rahvaan välillä. Esimer-

Suomen kansanopistolaitos satavuotias

Kevätlukukauden alkajaisissa kertoivat Toivo Salomaa, Elma Honkanen ja Leena Pynnönen opiston synty- ja alkuvaiheista.

kiksi Yrjö Koskisen mielestä maata viljelevä kansanosana oli "sivistystason ja arvon puutteessa sillä hetkellä yhteiskunnan alhaisemmallasteella". Tuo raja-aita on kukistettava, rahvas on nostettava sivistyksen tasolle, Koskinen kirjoitti.

Yhden asian opistoja

Yleisen valistustehtävän ohella kansanopisto on sisällyttänyt toimintaansa suuren joukon yhden asian liikkeitä. Voisi sanoa, että suomalainen kansanopisto on aloittanut naisasialiikkeenä, koska ensimmäisen Kangasalla toimineen kansanopiston perustaja Sofia Hagman asetti eräksi vahvaksi tietoiseksi opistotoiminnan päämääräksi naissivistyksen kohottamisen.

Kun mennään eteenpäin, opiston kulttuuritehtävän painopistomme on vaihdellut milloin nuorisoseura- ja raittiusliikkeessä, milloin isänmaallisessa tai kansallisessa herättämisessä. Eriytyisesti routavuosien aikana vuosina 1899-1917 opistoissamme keskusteltiin paljon Suomen asemasta autonomisena tasavaltana suuren Venäjän yhteydessä. Tämä oli alkua kansanopistossa myöhemmin huomattavasti laa-

jemmin toteutetulle yhteiskunnalliselle opetukselle.

Kristillisten opistojen syntykausi

Vaikka routavuosina perustettiin kaksi kristilliselle pohjalle rakentuvaa kansanopistoa, voidaan sanoa, että 1920-luvulle saakka suomalaisen kansanopiston tehtävä oli yleisessä valistuksessa suomalaisen esikuvan mukainen. Mutta 1920-luvulla perustettiin suurehko joukko ns. kristillisiä opistoja. Niiden tausta oli lujasti kirkollisissa herätysliikkeissä. Noin 40 % kansanopistojen oppilaista 1920-luvun lopulla oli nimenomaan kristillisissä opistoissa.

Tällöin käytiin kansanopistoliikkeessä vilkasta keskustelua uusien kristilliselle ajattelutavalle rakentuvien opistojen ja perinteisten humanististen opistojen välillä. Vanhojen opistojen piirissä uskallettiin asettaa kyseenalaiseksi uusien opistojen kansansivistystehtävä. Se johti myös riidanalaiseen keskusteluun opistojen valtionavusta ja sittemmin myös kaikkia tyydyttävään ratkaisuun, jonka mukaan hyväksyttiin, Englannin mallin mu-

kan, että jos eri kansanliikkeet tahtovat järjestää omalla taustallaan toimivaa hyväksyttävää sivistystoimintaa, valtio voi sitä tukea. Tämä merkitsi luonnollisesti myös sitä, että kristillisten opistojen lisäksi tuli mahdolliseksi mm. työväenhenkisten kansanopistojen toiminta. Ensimmäisenä sosialidemokraattiselle aatteelle rakentuvana kansanopistona aloitti toimintansa 1924 Työväen Akatemia. Sittemmin poliittisille ideologioille opetusohjelmansa rakentavia opistoja on perustettu maahamme aika monta, mutta samalla on koettu tarpeelliseksi yhteiskunnallisen opetuksen lisääminen ns. vanhoissa opistoissa.

Nurmeksen seudun evankelisen kansanopiston synty

Opistojen kirjo niiden erilaisista yhteiskunnallisista, uskonnollisista ja aatteellisista taustoista johtuen oli jo tämän Nurmeksen evankelisen opiston toiminnan aloittamisajankohtana eli vuonna 1942 varsin laaja. Kuitenkin voidaan katsoa että Nurmeksen opisto aloitti toimintansa ns. vanhan kansanopiston aikakaudella, ajanjaksolla, jon-

ka tunnettu suomalainen kansanopistomies kouluneuvos M.O.Karttunen sanoo päättyvän 1950-lukuun. Tällöinhän alkaa se valtava suomalaisen koulujärjestelmän ekspansio, joka jatkuu vielä tänäkin päivänä. Vanha kansanopistoliike joutuu tiukoille sanan varsinaisessa merkityksessä pyrkiessään ajan vaatimusten mukaan tarkistamaan omaa kulttuuritehtävänsä. Yleissivistävän koulutuksen taso kokoa nopeasti koko kansan keskuudessa kansankolon pidentämisen myötä ja lopulta 1970-luvulla peruskoulun toteuttamisen seurauksena. Lisäksi 1980-luvulla on toteutettu laaja keskiasteen koulunuudistus, joka lainsäädännöllisesti takaa jokaiselle peruskoulun päättävälle nuorelle keskiasteen koulutuspaikan joko lukiossa tai jossakin keskiasteen ammatillisessa oppilaitoksessa.

Kansanopistot rakennemuutoksessa

Lisäksi koulunuudistuksen rinnalla nuorille on tarjoutunut yhä enemmän ja enemmän mahdollisuuksia ja tilaisuuksia kehittää monipuolisesti itseään erilaisissa erityisoppilaitoksissa, esimerkiksi musiikin ja kuvataiteen aloilla kuin myös perustetuissa yhdistyksissä ja seuroissa. Kun tähän liitetään vielä sotien jälkeinen nopea yhteiskunnallinen rakennemuutos teollistumisineen, maaltamuuttoineen ja muine ihmisen elämää, sen perussykettä varsin voimakkaasti vavisuttavine ilmiöineen, voidaan todeta, että kansanopistot, itse opetuksensa ja kasvatuksensa sisällöstä vastaavina oppilaitoksina ovat olleet varsin tiukoilla. Mutta samalla on myös sanottava ja erityisesti niille, jotka pitävät kansanopistoliikettä vanhentuneena, että kansanopistot ovat tästä rakennemuutoksesta selviytyneet tähän saakka verrattain hyvin.

Opistot eivät ole enää kovin kaan paljon maaseutunuorien

Kevään 1989 opistoperhe

Takarivi vasemmalta: Arppe Satu te Nurmes, Mononen Jutta ma Tampere, Töyry Tarja te Kaipainen, Tolsa Nina ma Kotka, Niskanen Mariliisa ma Sulkava, Isaksson Sonja ma Naantali, Mähönen Tommi ta Sotkamo, Hiilesmaa Nora ta Kerava, Pietilä Marjo ma Pori, Hämäläinen Päivi ta Vantaa, Jauhainen Anna-Maija ma Kajaani, Jouppi Airi ma Orismala, Koukkari Arja te Mätäsvaara, Kortelainen Mirja ta Nurmes. Kolmannessa rivissä vasemmalta: Toivanen Leena ta Kuopio, Valkonen Marjo ma Anjala, Kuitunen Teija ma Mikkeli, Gustafsson Marjo ma Hiisi, Tiainen Jaana ma Valkeakoski, Juhola Päivi ma Halkia, Laukkanen Mari ma Suurikylä, Mikkonen Sari ma Kitee, Miettinen Seija te Lieksa, Kortet Tuula te Kankaanpää, Härö Pauliina ma Kuopio, Kuitinen Irma Nurmes, Kaskinen Vesa Nurmes. Toisessa rivissä vasemmalta: Kiiskinen Hanna ta Kuopio, Martikainen Kirsti Nurmes, Kontiovaara Susanna te Kuopio, Nevalainen Juha ta Lieksa, Asikainen Kari ta Louhi, Toppila Mika ta Alavus, Haapasalo Mervi ta Tunkkari, Huusko Helena te Sotkamo, Nuotio Minna ta Helsinki, Väänänen Sirpa ma Kinnula, Löijä Teija ta Pietarsaari, Hentunen Hanna te Lappeenranta, Anttinen Sirpa ma Rantasalmi, Pyykkö Maria ma Helsinki, Alatalo Olavi Nurmes. Alarivi vasemmalta: Kontiovaara Risto ta Kuopio, Lähti Kaija Nurmes, Kontiovaara Tuukka Kuopio, Hakkarainen Maija Nurmes, Jerndal Dag Göteborg/Nurmes, Pasanen Maija-Liisa Nurmes, Tiensuu Yllykki Nurmes, Kukkonen Paavo Nurmes, Holton Cris Chigago/Nurmes, Hamari Aino Nurmes, Hampinen Mervi Nurmes, Lohtander Kaija Nurmes. (ma = vieraiden kielten ja matkailualan linja, ta = taideaineiden ryhmä, te = tekstiiliryhmä, ilman merkintää = henkilökuntaa).

Kontiovaaran perhe

Susanna, Risto ja Tuukka (3 v)

Idea opiskeluun lähti Susannan ehdotuksesta, heidän löydettyään lehdestä ilmoituksen, joka vastasi heidän molempien kiinnostusta.

Kummallakaan ei ollut alojen aikaisempaa koulutusta, mutta tämä oli mukava alku kumman mieleiselle alalle. Asunto-asia oli myöskin ehtona opiskelun aloittamiselle, mutta se saatiin

järjestymään mukavasti asioita sovittaessa ja mahdollisuuksia tiedustettaessa.

Ystävät Kuopiossa olivat kovin kiinnostuneita asiasta ja innostivat lähtemään.

Susannan opiskelu tulee kokonaan itse kustannettavaksi, paitsi valtion opintotuki, mutta Ristolle on myönnetty myöskin opin-

tolaina jolla kattaa opintonsa.

Opiskelu on ollut molemmille erittäin antoisaa ja kiinnostavaa. Innostanut valtavasti jatkaamaan samoja linjoja eteenpäin, josta ainakin Susanna sanoo löytävänsä elämäntehtävänsä. Aikaa vaan ei ole riittävästi kaiken toteuttamiselle, mitä mielessä liikkuu. Joskus perhe-elämäkin ja pikku Tuukka vaatii oman osansa. Puhumattakaan ns. "opiskelijaelämän iloista".

Perhe on hyvin sopinut tämän muotoisen opiskelun ympäröihin.

Kultaisia neuvoja opintonsa päättävälle

Hyvät nuoret. Muutamien päivien kuluttua päättynyt eräs ajanjakso teidän elämässänne. Ne viikot, jotka olette saaneet viettää tämän opiston suojissa opiskellen, ovat vain yksi etappi teidän valmistuessanne tulevaa elämään varten. Monille teistä tulevaisuus on vielä avoin, puhdas kirja edessänne, ette tiedä, mitä siihen tullaan kirjoittamaan.

Ohjeiden antaminen tulevaisuutta varten ei ole helppoa, koska jokainen teistä rakentaa tulevaisuutensa itse, omalla tavallaan ja omien voimavarojensa mukaan. Jos puheestani on jotakin opiksi otettavaa, olen iloinen siitä.

Tiedän, että täällä vietetty aika on ollut teille kovan opiskelun mutta myös yhdessäolon aikaa. Se on varmasti ollut myös pysähtymisen ja miettimisen aikaa. Miten jatkaa tästä eteenpäin, mitä minusta isona tulee ja mikä on se päämäärä, johon pyrin.

Monilla teillä on jo tiedossa se ammatti johon pyritte, toiset miettivät vielä.

Yhteiskunta ja työelämä ovat muuttuneet valtavasti viime vuosikymmeninä. Vanhoja ammatteja häviää ja uusia tulee. Koneita ja laitteita on tullut helpottamaan ihmisen työtä tai tekemään

ihmisen siinä työssä tarpeettomaksi, jota hän on voinut tehdä jo vuosikymmenet. Muutokset yhteiskunnassa ja työelämässä ovat aiheuttaneet tietyn epävarmuuden tunteen ainakin meille keski-ikäisille ihmisille, jotka olemme rakentaneet tulevaisuutemme ja elämämme sen varaan, että meillä on työtä, josta saamme toimeentulomme. Erityisesti näillä seuduilla, jossa nyt olemme, tuo muutos on monissa kodeissa koettu ahdistavana ja pelottavana. Onhan työttömyys tämän alueen suurimpia ongelmia.

Teillä nuoret, on hyvät valmiudet jo peruskoulutuksenne ansiosta ottaa tuleva elämä muutokseen vastaan. Joudutte kuitenkin varautumaan siihen, että se ammatti, johon tulevaisuudessa valmistutte, ei ehkä ole koko elämänne aikainen, vaan joudutte yhteiskuntamme muutoksen myötä kouluttautumaan uuteen ammattiin jopa kaksi tai kolme kertaa. Näin eräät tulevaisuuden tutkijat väittävät.

Hyvät nuoret, elämä on edessänne, luottakaa terveellä tavalla itseenne. Ottakaa huomioon kanssaihmiset, ja jos joku heistä tarvitsee apuunne, auttakaa. Se koituu myöhemmin teidän onneksenne.

Älkää koskaan tahallanne loukatko toista ihmistä, sillä vaike-

ankin asian voi sanoa monella tavalla, loukkaamatta toista.

Kun teette elämässänne virheitä, alkaa jäädä niitä murehtimaan, vaan ottakaa niistä oppia, sillä mikään ei ole niin hukkaan heitettyä aikaa kuin menneen murehtiminen.

Kuunnelkaa vanhoja ihmisiä. Heidän elämäniisäidustaan voi paljon oppia, vaikka heillä ei koulusivistystä ja kirjaviisautta olisikaan.

Älkää olko liian ankaria itseänne kohtaan, vaan oppikaa antamaan anteeksi myös itsellenne.

Opetelkaa pyytämään ja myös antamaan anteeksi, sillä monesti se kirkastaa pilvisen päivän ja ratkaisee monet asiat.

Elämänne tulee joskus vaikeuksia, jotka tuntuvat ylittämättömiltä, luottakaa silloin Isään ylhäällä, hän kyllä auttaa, kun pyydätte.

Tällaisia ohjeita ja neuvoja olen itse vuosien varrella saanut vanhoilta ihmisiltä ja hyviltä ystävilä. Luovutan ne ilmielin teidän käyttöönnne, minulle niistä on ollut apua monta kertaa.

Hyvää jatkoa teille kaikille!

Kerttu Törnqvist

kansanedustaja
Osa puheenvuorosta joulupäivällisillä 11.12.88.

Lilja opettaa ilmaisu-taitoa ja -taidetta

Maaliskuussa viikon ajan pidettiin opistossamme luovan ilmaisun kursseja. Kurssin vetäjänä toimi Lilja Kinnunen-Riipinen, joka on vanha tuttu jo kymmenen vuoden ajalta — mm. opiston karjalaisen perinteen kursseilta.

Tällä hetkellä hän on teatterinjohtajana Rovaniemellä ja on ohjannut mm. kärsimysnäytelmän "Noussut Hän on", jota esitettiin hiljaisella viikolla.

Mikä on mielestäsi taidetta?

Se on uusi tapa nähdä tuttu ja tavanomainen asia sillä tavalla, että siinä käytetään tuttuja kombinaatioita. Tärkeää maailmaahan ihminen ei ole mitään luonut. Kun näitä olemassaolevia asioita yhdistellään tavalla, jota kukaan muu ei ole osannut käyttää, syntyy mielestäni taide ja ainoastaan siitä.

Mikä on saanut sinut innostumaan näyttämötaiteesta?

Ei mikään. Se on sukuperintö. Se on ihmisessä itsessään. Siihen ei voi oppia muuta kuin tekniikan. Mutta se, että haluaa tehdä sitä ja suuntaa harrastuksensa siihen suuntaan ja että viihtyy juuri tiettyssä atmosfäärissä on perintöä.

Millaisen koulutuksen olet saanut?

Minä olen teologian maisteri ja teatteriohjaaja — pääaineenaani on puhe- ja näytelmä. Nyt paljon myöhemmin olen erikoistunut kirkkodraamaan, ns. Oberammergau-laiseen kirkkodraamaan.

Kiinnostava tuo termi. Mistä se on lähtöisin?

Oberammergau on pieni kylä Saksassa. Siellä oli v. 1634 valtava ruttopidemia, jonka seurauksena koko kylä melkein kuoli, 3-4 ihmistä jäi henkiin. Tässä hirveässä kuolemankatastrofissa nämä ihmiset lupasivat Jumalalle, että jos heistä yksikään säästyy, niin he koko elämänsä pyhittävät Kristuksen kärsimyksen muistolle ja sitä kautta ihmisen kärsimyksen osallisuuteen, että he joka kymmenes vuosi esittävät koko Kristuksen kärsimysdraaman. Kaikki kylän asukkaat osallistuvat sen esittämiseen. Ihmiset kasvavat tämän kymmenvuotiskauden aikana — kasvatavat huoksensa ja partansa roolia varten. Mitään maskeja ei käytetä. Näin on tapahtunut vuodesta 1634. Näytelmää esitetään aina tasakymmenlukuun — siis seuraavan kerran ensi vuonna.

Esitetäänkö tätä draamaa samanlaisena Suomessa?

Ei samanmuotoista.

Minä teen Rovaniemellä kymmenettä vuotta aika suurimuotoista kärsimysnäytelmää. Meillä on siinä 150 ihmistä. Palmusunnuntaina on ensi-ilta.

Oletko tutustunut Jouko Turkan opetusmetodeihin?

Ja mitä mieltä olet niistä?

Olen. Tunnen Jouko Turkan opiskeluaikojilta. Pidän häntä hyvin lahjakkaana ja ainutlaatuisena teatteritaiteen tekijänä. Hänen metodinsa ovat ihan hyviä teatterintekemisen metodeja. Kaikkein arimmalla alueella hänen opetuksessaan liikutaan silloin, kun hän pyrkii poistamaan ihmiseltä esiintymisen estoja, esim. seksuaalisuuden alalla, jolloin tullaan hyvin aralle alueelle. Sekin on ihan hallittavissa oleva opetusmetodi. Siinä on se

vaara, että jos tuhoaa ihmisen, pitäisi myös pystyä parantamaan ihminen. Se jää usein tekemättä hänen metodiikassaan. Ehkä se on se syy, miksi häntä arvostellaan.

Miksi on tärkeää opetella ilmaisemaan itseään?

On suuri etuoikeus omistaa toimivat aistit, puhetaito ja näkö. Kommunikointiahan tämä elämä on — joko miimistä, sanallista tai fyysistä. Ei kukaan ilman kommunikointia tule toimeen.

Miten sitä opetetaan?

Jos minulla on esim. vuosi aikaa, lähdetään pienistä asioista kerrallaan — samalla tavalla kuin maalari etsii värisävyjä, etsitään ilmaisun sävyjä, jotka ovat eri ihmisillä eri asioista kiinni johtuen perimästä, koulutuksesta ja kasvuympäristöstä.

Elämässä ei periaatteessa ole mitään kiellettyä, mutta ihmisen täytyy oppia valitsemaan mikä on minun genotyypilleni paras — pienien alkujen esistäminen ja niiden kasvamaan pistäminen.

Ilmaisu- ja taidetta tehdessä taiteilijan täytyy pystyä ylittämään toisten tekemät rajat itsessään, että hän voisi esittää toisten ihmisten elämää. On raskasta esittää kenen tahansa mitä tahansa ongelmaa niin, että se on uskottava.

Mitä ajattelet suomalaisten kyvystä ottaa kontaktia toisiinsa?

Ihan hyvä. Kyllä suomalaiset kontaktia osaavat ottaa niin kuin kaikki muutkin, mutta meidän tapamme ovat lukkiutuneet pienten rajojen sisälle — ainutlaatuinen kieli, ilmasto, kasvit, kulttuuri ja historia. Kanssakäymisen muiden kanssa ei aina ole niin helppoa.

Onko mielestäsi ihmisten välinen kanssakäymisen riippuvainen muodista ja ihanteista? Onko se muuttunut vuosien varrella?

Kyllä kai kanssakäymisen trendi on muoti-ilmiö, siis kenen kanssa ollaan kanssakäymisessä. Väillä ollaan West Side Storyn mukaisesti amerikkalaisia katulaulajia tai välillä italialaista temperamenttia, afrikkalaista... Kansainväliset muodinluojat istuttavat meihin pukeutumismuodin, jonka mukaan sitten käytäydään. Nyt taas on ollut siten japanilaista trendiä vähän ja intialaista...

Muodin myötä myös käyttäytymisen lievästi muuttuu. Trendi on kuitenkin hyvin harvojen ihmisten käyttäytymistä totaalisesti määräävää. Lähinnä se lisää sanastoa, kyllä jotain aina jää. Kielistä tulee synkretistisiä.. "yes", "I know"... Suomalainen saattaa nykyään jopa suudella kädelle tai poskelle. Ilmaisun muuttuminen on hyvin hidasta.

Onko sillä jo pitkä perinne, että olet täällä pitämässä kursseja?

Nyt jo kymmenes vuosi.

Aikuisopiskelu kansanopistossa

"Kansanopisto on hyvä paikka aloittaa opiskelu uudelleen", totesivat tekstiiliryhmäläiset Seija Miettinen (vas.), Tuula Kortet ja Helena Huusko.

Aikuisiällä ihminen ei halua tuhlaata aikaa turhaan. Aikuisopiskelu on erinomainen muoto käyttää vapaa-aika hyödyksi. Vapaus työelämästä ja rutiinista virkistää ja antaa paljon uusia ideoita. Joku voi jopa löytää itselleen kokonaan entisestä poikkeavan työn.

Kansanopisto on hyvä paikka aloittaa opiskelu uudelleen. Opiskelu on vapaamuotoista ja itse saa pitkälti päättää, mitä tekee.

Näkyväkin hyötyä kursseista on esimerkiksi itse kudotusta kankaasta. Itse ommeltu takki tuntuu varmasti paremmalta kuin kaupan hyllyltä ostettu jolkamiehentakki.

Opiskelun aloittamiseen vaikuttaa paljon kurssin pituus (5 kk on sopiva), kotimatka ja tietenkin kiinnostavat teemat. Kun innostukseen lisättiin ripaus rohkeutta, saattoi matka opiskelun ihanuuteen alkaa.

Odotukset kurssista ovat lähes kokonaan toteutuneet.

Alkeet kudonnassa on opittu ja tietty vapaamuotoisuus on vastannut odotuksia aikuisopiskelusta. Risuja tulee teemojen suuren hajonnasta. Raapaistaan pinnalta useaa asiaa, jolloin oppiminen ja kehittyminen jää oman aktiivisuuden varaan myöhemmässä vaiheessa.

Yhteisasuminen asuntolassa on tuottanut eniten ongelmia. Kodin yksityisyyttä kaipaa ja yksinolo on useille tapa rentoutua. Mutta kaikkeen sopeutuu. 18 vuoden ikäraja koetaan aikuisopiskelijoiden parissa hyväksi.

Kaikilla on jonkin verran järjkeä.

Nuorempien kanssa voisi tulla ongelmia. Ikäerot koetaan hyväksi!

Vaihdetaan näkemyksiä puolin ja toisin ja opitaan katsomaan asioita eri kanteilta. Tuskin olisi aloitettu opiskelua, jos kaikki opiskelijatoverit olisivat olleet samaa ikäluokkaa.

Perheestä erossa oleminen on myös eräs vaikeista asioista. Avio- puolison hyväksyntä opiskelulle ja kannustava asenne on iänes ehdoton edellytys onnistumiselle. Lapset ovat myös sopeutuneet vanhemman poissaoloon yllättävän hyvin. Parempaan pitävät, kun harvemmin näkevät.

Aikuisopiskelijat voivat hakea aikuisopintorahaa ja jos edellytykset ovat kunnossa, on opiskeluaika taloudellisesti turvattu. Elintaso ja käyttövarat eivät ole oleellisesti pudonneet.

Aikuisopintorahan saamisen edellytyksistä ja yleensä opiskelun rahoituksista ei ole saatavilla riittävän selkeää tietoa. Tämä vaikuttaa myös siihen, ettei aikuisopiskelu ole saavuttanut suurta yleisöä. Mitä enemmän tietoa asiasta saadaan, sitä suuremmaksi kiinnostus kasvaa.

Yksi este on arkuus vaihtaa tuttu kuviot täysin uusiin. Ajan kuluessa tämäkin varmasti vähenee ja yhä suurempi joukko löytää tiensä opiskeluun "ja se kannattaa" on yleinen mielipide aikuisopiskelijoiden suusta.

Onhan aikuisopiskelu kansanopistossa mitä erinomaisinta tapaa rentouttaa ja kehittää itseään hyödyllisesti.

JATKOA ETUSIVULTA

koulutuspaikkoja. Niiden toiminnassa painottuu yhä enemmän aikuisten opettaminen. Monet opistoistamme, myös Nurmeksen evankelinen opisto, on löytänyt monia tärkeitä nimenomaan pohjoiskarjalaiseen elämänmuotoon tänä päivänä liittyviä asioita koulutuksen sisällöllisiksi painoalueiksi. Opistoihin tulee yhä enemmän korkean pohjakoulutuksen eli ylioppilastutkinnon omaavia nuoria saamaan hyvää ja monipuolista yleissivistystä, opiskelemaan vieraita kieliä, tärkeitä käden taitoja sekä ihmisen tunne-elämän monipuolisen kehittymisen kannalta korvaamattomia taideaineita. Olemmehan aloittamassa vieraitten kielten ja matkailualan linjan sekä tekstiili- ja taideaineiden linjan kevatlukukauden oppijaksoa.

Kansanopistojen uudistuminen
Vaikka tilanne monissa

maamme opistoissa mukaan lukien Nurmeksen opisto on mm. oppilasmäärien osalta tällä hetkellä tyydyttävä, se ei anna kuitenkaan perustetta vaipua Ruususen uneen. Täna päivänä on tarkasti tutkittava mahdollisuuksia aikuisten opetuksessa

— kurssimuotoisen opetuksen laajentamiseen,

— lisääntyvän opintovapaan ja sapativuotien opiskelutarjouksien suunnitteluun sekä

— julkisen hallinnon henkilöstökoulutuksen järjestämiseen esimerkiksi yhteistyössä sijaintikunnan kanssa.

Ammatillinen aikuiskoulutus on maassamme suuren uudistuksen edessä. Koko kurssitoiminnan talous on siirtymässä ns. maksupalveluperiaatteella toimivaksi. Amatillista peruskoulutusta antavat oppilaitokset, ammatikurssikeskukset ja myös ns. vapaan sivistystyön oppilaitokset joutuvat lähitulevaisuudessa jatkamaan sitä suurta aikuisten

Opettaja Väinö Vakkilainen †

Helmikuun lopulla 1989 saimme opistolle tiedon siitä, että pitkäaikaisen johtokunnan jäsenen sekä kannatusyhdistyksen kunniajäsenen opettaja Väinö Vakkilaisen elämä oli päättynyt.

Opiston kotikylän Lipinlahden koulun opettajaksi tullut Väinö Vakkilainen aloitti johtokunnan jäsenenä vuonna 1948 ja toimi tehtävässä vuoteen 1978 eli kaikkiaan kolme vuosikymmentä, niistä suurimman osan johtokunnan varapuheenjohtajana.

Johtokunnan varapuheenjohtajana hänet minulle esiteltiin kesäkuun lopulla 1970, jolloin ensimmäistä kertaa elämässäni olin matkustanut Nurmekseen, tutustuakseni mahdolliseen työpaikkaani Kohtavaarassa. Väinö Vakkilainen sanoi silloin jotakin siihen tapaan, että "toivottavas-

ti saamme nyt maisterista pitkäaikaisen rehtorin". Muistan ajatelleeni, että tuo toivomus tuskin toteutuu. Nyt, kohta yhdeksäntoista vuotta myöhemmin, on vain todettava, että niin on tainnut sittenkin käydä.

Väinö Vakkilainen oli johtokunnan jäsenenä omalta osaltaan tekemässä opistotyöstä miellyttävää: hän kannusti, kysele aivan viime kuukausiinsa asti, mitä opistolle kuului, miten siellä pärjättiin, hän oli myös aina valmis auttamaan ohjelman rakentamisessa opiston tilaisuuksiin, hänen allekirjoituksensa ovat edelleenkin niissä uusissa haltijanvelkakirjoissa, joita opiston tulipaljon jälkeisen jälleerakentamisen rahoituksen vuoksi jouduttiin laatimaan.

Väinö Vakkilainen sai elää pit-

kän elämän, yli 80 vuotta. Hän oli suorasekäinen, rehellinen, omantunnon tarkka ihminen, jossa samalla oli aimo annos hyväntekeväisyyttä ja leikkimielisyyttä. Siunaamme hänen muistoaan ja olemme kiitollisia hänen vaivannäöstään Nurmeksen evankelisen opiston kaikenpuolisissa kehittämissä.

Kyllikki Tiensuu

Veijo Kettunen †

Joulukuun 16. päivänä 1988 Joensuun siunauskappelissa oli koskettava tilaisuus. Sukulaisten ja ystävien joukko oli kokoontunut saattamaan Veijo Kettusta viimeiselle matkalle.

Kesken kiireisintä elämänrytmiä, rakentamista ja harrastustoimintaa mies temmattiin viidenkymmenen iässä ajasta ikuisuuteen.

Veijo oli lahjakas, monitahtoinen ja elämänmyönteinen ihminen. Useat ihmiset tekevät mitä osaavat, Veijo teki mitä tahtoi. Hän oli ammattitaitoinen kirvesmies, kauppias, veneenrakentaja, taitava kokki. Hänen taitavissa käsissään syntyivät piirakat ja pyöröset yhtä hyvin kuin vaatteenkin. Veijo eli elämänsä vuodet "täysillä" ja ehti tässä ajassa paljon. Hän omisti optimistisen luonteen. Hänessä tuli usein esiin taiteellisuus ja kauneudentaju. Hän rakasti musiikkia. Erikoisesti kuorolauluharrastus oli hänelle elämäntapa, kuten hän itse sanoi. Veijo pani lahjansa käyttöön. Kirkkokuoroharrastuksen hän koki palvelutehtäväksi.

Nurmeksen opiston entisenä oppilaana ja toveriliiton hallituksen puheenjohtajana opistotyö oli häntä lähellä. Hänellä riitti ideoita, joita myös toteutettiin.

Veijon siunaus- ja muistotilaisuus oli sellainen jollaisen hän varmaan itsekin olisi sen halunnut olevan. Niissä soi musiikki. Canzonetta-kuoro lauloi useaan otteeseen. Veljeksien soitto her-

kisti mielet, olihan laulaja poissa. Laulajatoverina saimme Valtton kanssa olla myös laulamassa yhteisiä muistoja vuosien varrelta.

Veijolla oli kiire rakentaa. Oman kodin rakentaminen jäi kesken. Hän pääsi toisenlaiseen kotiin. Kiihkeästi odotettu pitkä laulumatka kuoron kanssa ei päässytkään toteutumaan suunnitellulla tavalla. Hän pääsi muille laulumaille.

Veijon äkillinen pois lähtö muistuttaa meitä jokaista omasta katoavaisuudestamme. "Ihmisen elinpäivät ovat niinkuin ruoho... mutta Herran armo pysyy." Jeesus sanoo: "Minä olen ylösnousemus ja elämä, joka uskoo minua, se elää, vaikka olisi kuollut."

"Ah sillä toisin soitellaan ja uutta virttä veisataan kun urut uudet pauhaa. Soittain laulain voiton virttä saan sua kiittää Jeesukseni!"

Anna-Maija Potinkara

Opiston läheisyyteen saatiin tänä talvena noin 1,2 kilometrin mittainen valaistu latu, jolla saattoivat hiihdellä tämän talven kuntokurssilaiset. Kylätoimikunta järjesti viralliset avajaiset 12.3.89 Nelihenkisillä joukkueilla hiihdyssä kilpailussa opiston joukkue (Olavi, Kyllikki, Maija-Liisa ja Irma) sijoittui kolmanneksi.

koulutuspotia, joka koostuu omaehtoisesta täydennyskoulutuksesta, yritysten ja julkisen hallinnon henkilöstökoulutuksesta ja työllisyyskoulutuksesta.

Nyt kannattaa opistojen osoittaa aktiivisuutta. Saattaa hyvinkin löytyä uusia mielekkäitä koulutustehtäviä, jotka ovat omiaan täydentämään nykyistä toimintaa.

Kilpailu opiskelihoista

Siirtyminen yhä enemmän kurssimuotoiseen aikuisten kouluttamiseen ei luonnollisesti ole kovin helppo tehtävä. Se edellyttää opistoilta sekä fyysisten että henkisten resurssien uudistamista. Aikuiskouluttajalta vaaditaan hyvää ammattitaitoa, ja sen kehittäminen ja ylläpitäminen koskee periaatteessa koko opiston henkilökuntaa. Vaikka kansanopistoa on perinteisesti pidetty rauhallisena, jopa suojaajana kasvupaikkana, nykyhetken vaa-

timukset, joihin kuuluvat mm. hyvä palvelu ja tehokas koulutus, ovat reaalielänteitä silloin, kun joudutaan kilpailuun opiskelijoista. Millä tavalla opistot selviävät uusista haasteista, riippuu koko opiston henkilökunnasta.

Tärkeää on kuitenkin aina muistaa se, että kansanopistotyö on vapaata sivistystyötä ja sen sisältö on vielä tänäkin päivänä täysin opiston itsensä valittavissa. Opiston tulee ja se saa omavastuista hakea tehtävänsä.

Rohkeasti eteenpäin

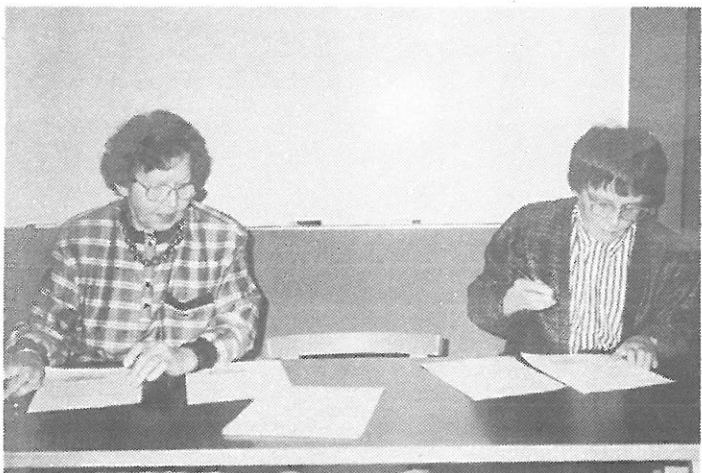
Aloittaessamme tänä päivänä Suomen kansanopistoliikeen juhluvuonna Nurmeksen evankelisen opiston kevatlukukautta, haluan toivottaa opiston johdolle, sen henkilökunnalle, Teille opiskelijat ja kaikki Nurmeksen evankelisen opiston ystävät ja kannattajat mitä parhaita menestystä tämän opiston toiminnan kaikenpuolisessa kehittämi-

nessä. Minun henkilökohtainen näkemykseni on se, että kansanopistojen aika ei ole ohi. Mielestäni suomalaisen koululaitoksen kehittämisessä on viime vuosikymmeninä aivan liiallisesti painottunut tiedon tason kohottaminen, tehokkaan ihmisen kasvattaminen ja yleensä välineelliset arvot. Sen sijaan ihmisen tunne-elämän monipuolinen kehittäminen, hänen persoonansa rakentaminen eettisesti korkeatasoiseksi on jäänyt aivan liian taka-alalle. Uskallan ennustaa, että nämä virheet huomataan lähitulevaisuudessa yhä laajemmin ja selvemmin. Silloin tulevat eittämättä mieleen kansanopistot rauhallisina ihmisen tunne-elämää myönteisesti muovaavina kasvupaikkoina, joissa voidaan hoitaa myös tehoyhteiskunnan ihmiselle tuottamia vaurioita.

Lääninkouluneuvos Esa Rättyä

Puhe Nurmeksen ev. opiston juhlassa 8.1.89.

Toveriliiton vuosikokouksen puheenjohtajana toimi opettaja Aune Surakka ja sihteerinä Maija Hakkarainen.

Nurmeksen evankelisen opiston

Toveriliitto ry:n vuosikokous

Toveriliiton vuosikokous pidettiin perinteen mukaisesti marianpäivänä 12.3.89. Kokoukseen osallistui 23 toveriliiton jäsentä. Puheenjohtajana toimi opettaja Aune Surakka ja sihteerinä opettaja Maija Hakkarainen.

Kokous hyväksyi esitetyn toimintakertomuksen muutoksitta. Tilinpäätös vahvistettiin ja myönnettiin tilivelvollisille tili- ja vastuuvapaus.

Kokouksessa tehtiin ehdotus ainajäsenmaksun korotuksesta 200 markkaan. Kokous päättyi kuitenkin hallituksen esittämään

150 markan ainaj- ja 15 markan vuosimaksuun.

Hallituksen uudeksi jäseneksi edesmenneen Pekka Lehiköisen tilalle valittiin Kauko Tolvanen Nurmeksesta.

Tilintarkastajiksi tulivat valituiksi Raina Jaaranen ja Kaija Jänönen sekä varalle Maire Pappinen ja Lahja Mustonen.

Seuraavan kauden toimintasuunnitelma hyväksyttiin muutoksitta. Hallitukselle annettiin valtuudet rantasaunan suunnitteluun.

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliitto r.y.

Tuloslaskelma
1.1.1988—31.12.1988

VARSINAINEN TOIMINTA

Tuotot	
jäsenmaksut	4465,00
PV-tilausmaksut	6945,00
lomamökkien tulot	23231,00
Kulut	
PV-kulut	-11152,40
lomamökkien kulut	-3473,00
sähköt	-924,30
hallintomenot	-546,30
ilmoitukset	-500,00
palovak.maksut	-745,90
Varainhankinta	
Tuotot	
korkotulot	335,51
Poistot	
poistot kiint.	-6411,00
poistot irtaim.	-2522,00
Ylijäämä	8701,61

Tase	
31.12.1988	
VASTAAVAA	
Rahoitusomaisuus	
rahat ja pankkisaamiset	
postisiirtotili	153,99
talletustili OP	6838,31
sijoitustili	15000,00
Käyttöomaisuus	
Kiinteistöt	
aitta	24865,00
saarimökki	30486,00
huvila	66485,00
Irtaimisto	
kalustot	12887,00
vaatevarasto	1406,00
Rahastot	
Pirtin rahasto	4158,29
Vastaavaa yhteensä	162279,59
VASTATTAVAA	
Vieras pääoma	
lyhytaikainen	
siirtovelat	3357,50
Rahastot	
Pirtin rahasto	4158,29
Oma pääoma	
pääoma 1/1	146062,19
tilivuoden tulos	8701,61
Pääoma 31.12.	154763,80
Vastattavaa	
yhteensä	162279,59

Tervetuloa Nurmeksen evankelisen opiston kursseille

- 5.-10.6. Kielikurssi lukiolaisille
- 10.-16.6. Kirkkonäytelmäkurssi
- 12.-16.6. Saksaa matkailijoille
- 12.-16.6. Englantia matkailijoille
- 12.-16.6. Ruotsin kielen keskustelukurssi
- 18.-24.6. Kesän teemakurssi liikunnasta ja retkeilystä kiinnostuneille.
- 23.-25.6. Suomalaisen kansanopiston 100- ja M.O.Karttusen 85-vuotisjuhlaseminaari
- 26.-30.6. Psalmit Vanhan testamentin uudessa suomennoksessa
- 30.6.-2.7. Teologin haavat ja haaveet -vaellusseminaari
- 3.-5.7. Ihmissuhteet elämässämme
- 3.-7.7. Kodin juhlat -kurssi
- 3.-8.7. Nypläyksen alkeis- ja jatkokurssi
- 10.-16.7. Karjalaisen kulttuurin kurssi
- 16.-29.7. Karelen — fjärran men ända nära
- 31.7.-5.8. Sotainvalidien puolisojen virikekurssi
- 7.-9.8. Suomen pyhäkouluyhdistysten liiton kurssi
- 10.-18.8. Afasia- ja aivohalvauksyhdistysten liiton kurssi
- 22.-24.8. Kirkon naisteologien pohjoismainen seminaari, "Kvinnor, teologi och spiritualitet"

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliitto ry:n toimintakertomus kaudelta 1988-89

Yleistä

Toveriliiton toiminta on suurelta osin keskittynyt loma-aittojen ja saarimökkien vuokraamiseen, tiettyjen juhlien järjestämiseen sekä Pirtin Viestin julkaisemiseen.

Hallitus

Toveriliiton hallitukseen kuuluu kuusi vaaleilla valittua jäsentä sekä opiston rehtori ja apulaisrehtori. Hallituksen vaaleilla valitut jäsenet ovat Kielo Jänönen, Paavo Kukkonen, Niilo Kunnasranta, Pekka Lehiköinen, Sirkka Meriläinen ja Tiina Uittomäki.

Opistoa hallituksessa edustivat rehtori Kyllikki Tiensuu ja vararehtori Maija-Liisa Pasanen.

Kuluneena toimintakautena hallituksen puheenjohtajana toimi Sirkka Meriläinen, sihteerinä Paavo Kukkonen ja rahastonhoitajana Vesa Kaskinen.

Hallitus kokoontui toimikautenaan yhden kerran.

Elokuun 5. päivänä 1988 kuoli kotonaan Juuassa pitkäaikainen toveriliiton hallituksen jäsen ja puheenjohtaja, piirisihteerinä Pekka Lehiköinen. Hän oli yksi aktiivisimmista vastuunkantajista, ja hänen johdolla toveriliitto on toteuttanut suurimmat rakennushankkeensa: aitan perusparannuksen ja kahden lomamökin rakentamisen. Pekka Lehiköisen muistoa kunnioittavat Nurmeksen evankelisen opiston toveriliittolaiset.

Juhlatoiminta

Toveripäivät järjestettiin perinteen mukaan marianpäivänä 20.3.1988.

Toveripäivien jumalanpalveluksessa saarnasi pastori Seigoro Ushimaru Japanista ja rovasi Toivo Salomaa toimi liturgina. Säestyksestä vastasi koulutusih-

teeri Tuulikki Lukkarinen ja epistolalan luki opiskelija Markus Myllyniemi.

Juhlapuheen piti arkkipiispa Ambrosius.

Taloudenhoitaja Vesa Kaskiselle luovutettiin Suomen Kansanopistoyhdistyksen hopeinen ansiomerkki kiitokseksi 20 vuoden työstä opistolla.

Opiskelijoiden puheenvuoron käytti Mika Lehrbäck Oulaisista.

Terveisiä Japanin lähetyskentältä juhlaväelle toivat Hilda ja Seigoro Ushimaru, jotka esittelivät Japania sanoin ja dioin.

Toveripäivien erikoisvieraita 40,30,20 ja 10 vuoden takaa oli saapunut ilahduttavan runsaasti.

Juhannusjuhlaa vietettiin opistolla 24.6.1988. Juhlapuheen piti kouluneuvos M.O.Karttunen, Igendian lähettiperhettä haastateli nuorisohjaaja Kaisa Martikainen.

Kokkojuhlan vieraat toivotti tervetulleeksi yhdistyksemme puheenjohtaja Sirkka Meriläinen, kanteletta soitti Leena Alatalo, joka myös lauloi yhdessä Anu Tuonoson kanssa. Pianosityksistä vastasi kesätyttömmme Katariina Sorsa. Keskiyön musiikkihartauden piti lehtori Toini Härmä ja päätöspuheen rehtori Kyllikki Tiensuu.

Juhlaan osallistui noin 150 kuntokurssilaista ja nurmekselaista.

Toveriliittolaisia ja opiston ystäviä lähti Kuhmosta ja opistolta Vammalan Evankeliumijuhille viitisenkymmentä henkeä.

Opistolaispäivät, jotka yleensä järjestetään Kuhmon Paloniemessä, pidettiin toistamiseen opistolla 12.-13.8.1988 ja 14.8. juhlaa jatkettiin Kuhmossa.

Talkoot

Toukokuuksi aiottu saari-

mökkien ympäristön siivoustaalkoot jäivät pitämättä puuttuvan kiinnostuksen vuoksi.

Matkailutoiminta

Toveriliiton toiminnan rahoitus perustuu loma-aitan ja saarimökin vuokraamiseen.

Vuoden 1987 aikana toveriliitto rakennutti Honkasaareen toisen mökin, jota vuokrattiin turisteille muutamaksi viikoksi, vaikka markkinointia ei pystytty järjestämään matkailukautta ajatellen riittävän aikaisin.

Kesällä 1988 uutta mökkiä käytettiin jo 8 viikon ajan. Toveriliiton tiloissa majoitettiin vuoden 1988 aikana 320 henkeä. Majoitusvuorokausien määrä oli 1314.

Lisäksi kannattaa korostaa, että osa matkailijoista käyttää hyväkseen opiston ruokapalveluja, joten opistoalueelle jäävä rahamäärä on huomattavasti suurempi kuin toveriliiton tileistä voisi päätellä.

Pirtin Viesti

Toveriliiton julkaisua Pirtin Viestiä on toimitettu kolme numeroa.

Talous

Toveriliiton rahatilanne koeheni selvästi kuluneena toimikautena. Vuonna 1987 yhdistys käytti rahansa uuden mökin rakentamiseen, ja nyt mökki alkoi tuoda sijoitettua pääomaa takaisin. Mökkejä vuokrataan joko suoraan opistolta tai Pohjois-Karjalan Matkailutoimiston kautta.

Toveriliiton kunnijäsen Viljo Pesonen lahjoitti toveriliitolle moottorisahan polttopuiden hankkimista ja raivaustalkoita varten.

Kaiken kaikkiaan yhdistyksen talous on tyydyttävässä tilassa. Nurmeksessa 6.3.1989

Toveriliiton hallitus

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliitto ry:n toimintasuunnitelma kaudeksi 1989—1990

Rakentaminen

Toveriliitto sai kesällä 1987 rakennetuksi kauan suunnitella toisen lomamökin. Se on nyt ollut käytössä kahtena kesänä. Viime kesänä sitä vuokrattiin jo 8 viikoksi.

Toisena rakennussuunnitelmana toveriliitolla on ollut Haikolan Pirtin entistäminen. Tämä hanke siirtynee tuonneemmaksi, sillä tuo tila otettiin vuoden 1988 alussa opiston uuden taideryhmän käyttöön, koska opiston päärakennuksen alakerran taideluokka kävi liian pieneksi suurelle taideryhmälle. Myös tänä keväänä sali on ollut taidelinjalaisen ahkerassa käytössä.

Toveriliiton hallitus ehdottaa, että tulevana toimintakautena ryhdyttäisiin kartoittamaan rantasaunan rakentamismahdollisuuksia.

Toimintapäivä

Toveriliitto järjestää entiseen tapaan talkoot lomamökekkä, jotka kunnostetaan toukokuun aikana uutta turistikautta varten. Tervetuloa talkoisiin toukokuun 20. päivänä 1989.

Juhlat

Juhannusjuhlat järjestetään aattona 23.6.1989 "Kesän teemakurssin" kanssa.

Kesän raamattu- ja lähetyspäivät ("Kuhmon päivät") järjestetään opistolla ja Kuhmossa 11.-13.8.1989; vieraana Kauko Sainio.

Vuoden 1989 Evankeliumijuhla pidetään Kaustisella 30.6.-2.7.89. Toivomme toveriliittolaisten runsasta osanottoa. Linja-auto kuljetus Kuhmosta ja opistolta.

Seuraavat toveripäivät järjestetään opistolla marianpäivänä 25.3.1990. Toveriliiton vuosikokous pidetään toveripäivien yhteydessä klo 11 alkaen, sen jälkeen seuraa jumalanpalvelus klo 12.00. Päiväjuhla alkaa klo 13.30. Toivomme juhlakurssien 1949-50, 1959-60, 1969-70 ja 1979-80 runsasta osanottoa.

Toveripäivien yhteydessä järjestetään kolmipäiväinen Papua-Uuden-Guinean lähetyskurssi; vieraana lähetysosastonjohtaja lehtori Tuula Sääksi.

Pirtin Viesti

Toveriliiton lehteä Pirtin Viestiä julkaistaan tulevana toimintakautena sääntöjen määräämällä tavalla.

Toveriliiton talous

Toveriliitto käytti vuoden 1987 aikana varansa uuden lomamökin rakentamiseen. Käteisvarat hupenivat lähes olemattomiin.

Vuonna 1988 mökit tuottivat jo tyydyttävästi eikä uusia suuria menoeriä ole onneksi ilmennyt, joten toveriliiton talous on parantunut tyydyttävästi.

Tämän hetken tietojen mukaan toveriliiton mökit on ensi kesänä varattu jo 9 viikoksi.

Toveriliiton talous kehittyy nyky näkymien mukaan myönteisesti.

Nurmeksessa maaliskuun 6. päivänä 1989

Toveriliiton hallitus

Pirtin Viesti

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliitto ry:n julkaisu

Kolme numeroa vuodessa.

Tilausmaksu 25 mk.

Päätoimittaja:

Paavo Kukkonen

Toimituskunta:
Tekstiili- ja taideaineiden linja
sekä matkailulinja

Kurssikuva:

Reino Turunen

Muut kuvat:

Paavo Kukkonen ja
tekstiili- ja taideaineiden linja

Osoite:

75970 KOHTAVAARA

Puh. (976)-30120

Postisiirtotili: KU 82253-4

Painoasu:

Nurmeksen Kirjapaino Oy